

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป และอภิปรายผล

การศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา ครั้งนี้ได้ข้อสรุปดังนี้

1. กลวิธีการแต่ง จากการศึกษาพบว่าไพฑูรย์ รัชญา ใช้วิธีการแต่งเรื่องสั้น ดังนี้

1.1 การตั้งชื่อเรื่อง ไพฑูรย์ รัชญา ใช้วิธีการตั้งชื่อเรื่อง 5 วิธี ได้แก่ ตั้งชื่อเรื่องตามชื่อตัวละครเอก และสิ่งที่กระทบตัวละครเอก ตั้งชื่อเรื่องตามสถานที่เกิดเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องตามปมปริศนาของเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องแบบแสดงข้อคิดหรือความคิดเห็น และตั้งชื่อเรื่องตามแก่นเรื่อง หรือแนวคิดหลักการตั้งชื่อเรื่องแบบต่างๆ ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจผู้อ่าน

1.2 การวางโครงเรื่อง เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินเรื่องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง ลักษณะโครงเรื่องของเรื่องสั้นของ ไพฑูรย์ รัชญา ส่วนใหญ่เป็นโครงการแบบเก่า ตัวละครเอกเป็นผู้ต่อสู้ดิ้นรนในการแก้ปัญหาและอุปสรรค โครงเรื่องยังมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยส่วนสำคัญคือ

1.2.1 การเริ่มเรื่อง ไพฑูรย์ รัชญา ใช้วิธีเริ่มเรื่อง 2 วิธีคือวิธีเริ่มเรื่องแบบเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามปฏิทิน เช่น เริ่มด้วยการเกริ่นพื้นจากแนะนำตัวละคร ตัวละครพบกับข้อขัดแย้งจนถึงจุดวิกฤต ดำเนินไปตามลำดับจนจบเรื่อง อีกวิธีหนึ่ง คือ การเริ่มเรื่องแบบย้อนเหตุการณ์กลับไปกลับมา เช่น เรื่อง โบยบินไปจากวัยเยาว์ ไพฑูรย์ รัชญา เริ่มเรื่องให้ "ผม" พุดถึงปัจจุบันที่ทุกคนพากันรังเกียจแล้วให้ตัวละคร "ผม" เล่าความหลังที่ผ่านมาที่เป็นสาเหตุที่ทุกคนรังเกียจแสดงให้เห็นการเล่าย้อนกลับไปกลับมา เป็นต้น การเริ่มเรื่องทั้งสองวิธีนี้เป็นวิธีที่ไพฑูรย์ รัชญา ใช้เขียนเพื่อชักจูงความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามอ่านต่อไป

1.2.2 การดำเนินเรื่อง ไพฑูรย์ รัชญา ใช้วิธีการสร้างปมปัญหาขัดแย้งให้ตัวละครเป็นผู้ดิ้นรนต่อสู้เพื่อแก้ไขปัญหา ช่วยให้เรื่องดำเนินไปเรื่อยๆจนถึงจุดวิกฤต ซึ่งเมื่อศึกษาเรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา พบว่า มีทั้งข้อขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งภายใน

ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ผู้แต่งใช้ข้อขัดแย้งต่างๆ ในการดำเนินเรื่องทำให้เรื่องมีความสมจริง และน่าอ่านมากยิ่งขึ้น

1.2.3 จุดวิกฤตของเรื่อง ไพฑูรย์ ัญญา สามารถสร้างเรื่องให้มีจุดวิกฤตที่ชวนตื่นเต้น เร้าอารมณ์จนผู้อ่านต้องเกร็งและเครียดตามไปด้วย เช่น จุดวิกฤตในเรื่อง "คนบนสะพาน" เมื่อคนเลี้ยงวัวทั้งสองคนไม่ยอมถอยหลัง และวัวทั้งสองตัวพยายามจะต่อสู้กัน ไม่กระดานก็เริ่มหักพังที่สะพาน ผู้อ่านจะเกิดความเกร็งและเครียดตามเหตุการณ์นั้นไปด้วย

1.2.4 จุดคลี่คลาย หลังจากที่ผู้อ่านเกิดความเครียดเมื่ออ่านถึงจุดวิกฤต ไพฑูรย์ ัญญา ก็ใช้กลวิธีสร้างจุดคลี่คลาย โดยให้ตัวละครแก้ปัญหาลุล่วงไปได้ เพื่อให้ผู้อ่านได้ผ่อนคลายความตึงเครียด และเข้าใจความเป็นไปของเรื่องสั้นเรื่องนั้นๆ ด้วย

1.2.5 ตอนจบเรื่อง จากการศึกษาพบว่า เรื่องสั้นของไพฑูรย์ ัญญา จบได้หลายวิธีคือ จบด้วยความสุข ตัวละครเอกแก้ปัญหาลุล่วงไปได้ด้วยดีและมีความสุข เช่น ในเรื่อง บ้านใกล้เรือนเคียง ตอนจบแล้วกับช่วนเข้าใจกันเป็นเพื่อนรักกันเหมือนเดิม บางเรื่องจบด้วยความเศร้า เช่น คนบนสะพาน ตอนจบทั้งคนทั้งวัวร่วงหล่นลงในวังน้ำวนและจมหายไป เป็นเหตุการณ์ที่เศร้าสลดใจแก่ผู้พบเห็น ผู้อ่านเองก็จะเกิดความเศร้าสลดตามเรื่องที่ได้อ่านด้วย บางเรื่องจบแบบทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านเก็บไปคิด เช่นเรื่อง ตึกดาแชนชาติ ผู้แต่งทิ้งปัญหาให้ผู้อ่านคิดว่า ต่อไปการดำเนินชีวิตของ "นริศ" จะเป็นอย่างไร และ "ชาญ" เอาแขนตึกตามมาต่อเข้ากับตัวตึกดาไม่สำเร็จให้ข้อคิดอย่างไร เป็นต้น

1.3 แก่นเรื่อง ไพฑูรย์ ัญญา ได้แสดงทัศนะและแนวคิดเกี่ยวกับชีวิต และสังคมชนบทไว้ในแก่นเรื่องของเรื่องสั้นทุกเรื่อง สามารถแบ่งตามสาระสำคัญดังนี้ คือ

1.3.1 แก่นเรื่องที่แสดงถึงความผันแปรของคุณค่าของอุดมการณ์ ผู้แต่งได้สอดแทรกแนวคิดด้านการสร้างสรรค์สังคม ได้แก่ ความอดทนต่อความยากลำบาก ความรักชาติบ้านเมือง ความผันแปรของคุณค่าของอุดมการณ์ของวีรชน ความศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น

1.3.2 แก่นเรื่องที่แสดงให้เห็นภาพชีวิตของผู้ที่ถูกสังคมและสภาพแวดล้อมบีบคั้นจนทำให้ชีวิตสิ้นหวัง โดดเดี่ยว และกลายเป็นปัญหาสังคม ในเรื่อง ในที่สาธารณะและถูกต้องตามกฎหมาย ห้องหมายเลขห้าและผู้หญิงมีฟันสีทอง เป็นต้น แก่นเรื่องเหล่านี้แสดงถึงภูมิปัญญา ประสบการณ์ และอุดมการณ์ของไพฑูรย์ ัญญา

1.3.3 แก่นเรื่องที่แสดงให้เห็นความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ได้แก่ การกอบโกยผลประโยชน์ส่วนตนบนความทุกข์ยากของผู้อื่น เช่น เรื่อง ในที่สาธารณะและถูกต้องตาม

กฎหมาย ตำนานกลาง เป็นต้น การเอาโรคเอาเปรียบ คนรวยเอาเปรียบคนจนโดยใช้อำนาจเงินบีบบังคับ เช่น เรื่อง คนต่อนก เป็นต้น

1.3.4 แก่นเรื่องที่แสดงให้เห็นความเชื่อในแง่ไสยศาสตร์และค่านิยมเก่าของคนชนบท อันเป็นปัญหาที่แก้ไขยาก และเป็นปัญหาที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องสิ่งเหนือธรรมชาติ ผีसाงเทวดา ความเชื่อเรื่องวิญญาณ เชื่อว่าวิญญาณมีจริง คนตายแล้วเกิดใหม่ได้ ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว เชื่อเรื่องความฝัน เครื่องรางของขลัง เชื่อเรื่องไสยศาสตร์ การทรงเจ้า การปลุกเสก ฯลฯ เหล่านี้ ไพฑูรย์ ัญญา ได้มาจากเรื่องจริงและปรากฏมีอยู่จริง ช่วยให้ผู้อ่านได้รับสาระและความสนุกเพลิดเพลินในการอ่าน

1.3.5 แก่นเรื่องที่ให้ข้อคิดคติเตือนใจ ให้ผู้อ่านได้ขบคิดและนำไปแก้ไขปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ข้อคิดเรื่องการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท ข้อคิดเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการงาน ให้เริ่มจากเล็กไปหาใหญ่ ในเรื่องตุ๊กตาแขนขาด ข้อคิดที่ว่าความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ในเรื่อง ก่อกองทราย เป็นต้น

1.4 ตัวละคร ในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ ัญญา พบว่า มีตัวละคร 2 ประเภท คือ ตัวละครประเภทน้อยลักษณะและตัวละครประเภทหลายลักษณะ ตัวละครน้อยลักษณะเป็นตัวละครที่มีอุปนิสัย และพฤติกรรมเพียงด้านเดียวตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบเรื่อง เช่น ตัวละคร "เขี้ยว" ในเรื่องผู้ประทุษร้าย เป็นคนที่เกียจคร้านตลอดเรื่อง ส่วนตัวละครหลายลักษณะ คือ ตัวละครที่มีการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมไปตามเหตุการณ์ หรือประสบการณ์เป็นตัวละครที่มีความสมจริงช่วยให้เรื่องดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา เช่น ตัวละคร "แหลม" ในเรื่อง ตำนานกลาง เป็นคนขี้เมาไม่ค่อยพูดแต่ตอนหลังเขาเป็นคนเปิดโปงความลับเรื่องตำนานหมู่บ้านจนหมดสิ้น

วิธีเสนอตัวละคร ไพฑูรย์ ัญญา มีวิธีเสนอตัวละคร 4 วิธี ได้แก่ เสนอตัวละครด้วยการบรรยายพื้นฐาน อุปนิสัย หรือบุคลิกภาพทั้งหมดของตัวละคร โดยใช้สรรพนามบุรุษที่สามบรรยายลักษณะนิสัยใจคอของตัวละครให้ผู้อ่านรู้จัก เพื่อที่จะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น วิธีที่สอง คือ ให้ตัวละครพูดถึงตัวละครอีกตัวหนึ่ง วิธีที่สาม ใช้พฤติกรรมของตัวละครเองเพื่อนำให้ผู้อ่านเข้าใจและรู้จักตัวละคร วิธีที่สี่ ใช้ปฏิริยาของตัวละครอื่นมาสร้างตัวละคร เช่น ความไม่พอใจการพูดจาเสียสติ การกระทบกระทั่งต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อตัวละครอีกตัวหนึ่ง เป็นการแนะนำตัวละครให้ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจ

1.5 บทสนทนา ในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ ัญญา พบว่า มีบทสนทนาของตัวละครสลับกับคำบรรยายของผู้แต่ง เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น และช่วยให้ตัวละครมีชีวิต

จิตใจเหมือนคนจริงๆ ผู้อ่านจะได้อารมณ์ความรู้สึกเหมือนได้ออยู่ในเหตุการณ์จริง ไพฑูรย์ ัญญา ใช้บทสนทนา 3 ลักษณะ ได้แก่ บทสนทนาที่มีลักษณะสมจริงตามธรรมชาติ คือ บทสนทนาที่ผู้คนใช้พูดสนทนาอยู่จริงในชีวิตประจำวัน เช่น ในเรื่อง นกกระดาศ เรือปลาเที่ยว สุดท้าย คนบนสะพาน เป็นต้น บทสนทนาที่มีส่วนในการบรรยายช่วยบอกรายละเอียดทุกอย่าง แทนการบรรยายของผู้แต่ง ทำให้ผู้อ่านไม่เบื่อ และบทสนทนาที่บอกลักษณะนิสัยใจคอ ของตัวละคร ช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครเป็นใคร มีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร ช่วยให้เข้าใจ การดำเนินเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

1.6 จากหรือบรรยายภาค ส่วนใหญ่ ไพฑูรย์ ัญญา ใช้สถานที่ที่มีอยู่จริงเป็นฉากประกอบ เรื่องสั้น ช่วยให้เรื่องมีความสมจริง เรื่องสั้นของไพฑูรย์ ัญญา ส่วนใหญ่เป็นฉากชนบท เพราะเป็นเรื่องของชีวิตผู้คนในชนบท การเขียนฉากที่สมจริงแสดงให้เห็นภูมิความรู้ของผู้แต่ง ว่าเป็นผู้ที่รู้จักสถานที่นั้นจริงจึงสามารถเขียนได้อย่างสมจริง ในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ ัญญา พบว่า ผู้แต่งใช้ฉากประกอบเรื่องทั้งสิ้น 5 แบบคือ แบบที่ 1 ฉากที่เป็นธรรมชาติ ไพฑูรย์ ัญญา ได้ชื่อว่าเป็นนักเขียนชาวใต้ที่มีชีวิตใกล้ชิดธรรมชาติจึงสามารถเขียนบรรยายฉาก ที่เป็นธรรมชาติได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเหมือนจริง เช่น ฉากท้องทะเลในเรื่องเรือปลาเที่ยว สุดท้าย ฉากแม่น้ำ สวนยางพารา ในเรื่อง ก่อกองทราย ฉากท้องทุ่งที่แห้งแล้งร้อนระอุใน เรื่อง คือชีวิตและเลือดเนื้อ เป็นต้น แบบที่ 2 ฉากที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ เป็นฉากที่ปกป้องฐานะ ความเป็นอยู่ของตัวละครที่เป็นคนชนบทตามที่ผู้แต่งต้องการสะท้อนให้ผู้อ่านได้รับรู้ว่าคน ในชนบทมีฐานะเช่นไร แบบที่ 4 ฉากที่เป็นสภาพการดำเนินชีวิตของตัวละคร เป็นการ สะท้อนภาพชีวิตที่แปลกแยกไปจากสังคมเมืองให้ผู้อ่านได้เห็นชัดเจน และเห็นด้วยกับผู้แต่ง แบบที่ 5 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม เป็นฉากที่รวมถึงสภาพทางอารมณ์ความรู้สึก และปฏิกิริยาของตัวละครด้วย เช่น ฉากภูมิหลังของตัวละคร "นาง" ในเรื่อง คือชีวิตและ เลือดเนื้อ ฉากเรื่องราวเบื้องหลังของ "นาย" ในเรื่อง ผู้ที่ถูกกล่าวถึง เป็นต้น

2. ศิลปะการใช้ภาษา

จากการศึกษาพบว่า ไพฑูรย์ ัญญา ใช้คำในการเขียนเรื่องสั้นทั้งหมดจำแนกได้ 12 ประเภท ได้แก่

2.1 คำที่แสดงลักษณะ บอกให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละคร คน สัตว์ หรือสิ่งของมีลักษณะ เช่นไร เช่น พุงพลุ้ย ตัวอ้วน ผอมโซ ฯลฯ

2.2 คำที่แสดงอาการ เป็นคำที่แสดงให้ผู้อ่านรู้ถึงการกระทำที่มีอยู่ในชีวิตจริง เป็นธรรมชาติของสรรพสิ่งที่ผู้อ่านเคยได้สัมผัสด้วยตัวเอง หรือรับรู้มาบ้างแล้วในชีวิตจริง จึงเข้าใจอาการนั้นได้ดี เช่น คำว่า กระสับกระส่าย แข็งทื่อ จดๆจ้องๆ สัปหงก โซเซ เป็นต้น

2.3 คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก ไพพจฺรยฺ ษฺญญา จะใช้คำง่ายๆที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก อันเป็นธรรมดาสามัญของคนทั่วไปผู้อ่านจะเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้ เรื่องราวที่เขียนจึงเป็นที่ประทับใจของผู้อ่านทั่วไป เช่น คำว่า ห้วนไหว ฉุน เกลิบเกลิ้ม เศร้าสร้อย สลิมสลือ เป็นต้น

2.4 คำที่แสดงการเคลื่อนไหว ไพพจฺรยฺ ษฺญญา ใช้เพื่อให้ตัวละครมีชีวิตจิตใจขึ้นหรือมีความสมจริงช่วยให้เรื่องสั้นดำเนินไปอย่างมีชีวิตชีวา ช่วยเพิ่มความสนุกตื่นเต้นน่าอ่านยิ่งขึ้น เช่น คำว่า พลุกพล่าน หวด กระดุกกระดิก สั่นระริก โฉบ ไหล กระพือ เป็นต้น

2.5 คำที่แสดงเสียง ไพพจฺรยฺ ษฺญญา ใช้คำที่เลียนเสียงธรรมชาติซึ่งเป็นเสียงที่ผู้อ่านคุ้นหูอยู่แล้วเมื่ออ่านเรื่องสั้นก็จะเกิดความรู้สึกเหมือนได้พบได้สัมผัสด้วยตัวเองจริงๆ ไม่ใช่ นิยาย เช่น คำว่า "เปรี้ยงๆ" "โครม" "เจี๊ยวจ๊าว" "อืดอาด" เป็นต้น

2.6 คำยืมจากภาษาอื่น ไพพจฺรยฺ ษฺญญา นำมาใช้ประกอบในการเขียนส่วนใหญ่เป็นคำยืมจากภาษาอังกฤษ เช่น "คอฟฟี่ช็อป" "ไมโครโฟน" "รีโมท" "คอร์ปชั่น" เป็นต้น คำเหล่านี้ ช่วยให้เรื่องสมจริง เหมาะสมกับสภาพกาลเวลาหรือยุคสมัย และช่วยให้เรื่องมีสีสันขึ้น

2.7 คำซ้อน เป็นคำที่นิยมใช้กันจนติดปาก เช่น คำว่า "คนใหญ่คนโต" "ฆ่าฟัน" "ใจคอ" ฯลฯ คำเหล่านี้ ไพพจฺรยฺ ษฺญญา นำมาใช้เพื่อเน้นความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจมากขึ้น

2.8 คำซ้ำ เป็นคำที่ใช้พูดอยู่ในชีวิตประจำวัน ผู้แต่งเข้าใจดี และนำมาใช้เพื่อดึงดูดใจผู้อ่าน คำซ้ำช่วยเน้นความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น ของดีๆ เดินเร็วๆ หน้าเศร้าๆ รีบๆไป เป็นต้น

2.9 คำสวดหรือคำหยาบ ไพพจฺรยฺ ษฺญญา นำมาใช้เพื่อให้เรื่องที่ต้องการสื่อเป็นชนบทและสมจริง คำสวดหรือคำหยาบใช้ประกอบบทสนทนาของตัวละครช่วยให้เห็นนิสัยใจคอและอารมณ์ของตัวละครชัดเจนขึ้น เช่นคำว่า ไอ้ท่า คอแหลล มึง ฎ แม่มไอ้..... บัดชบ ฉิบหาย ดายโหง ฯลฯ

2.10 คำภาษาถิ่น ไพพจฺรยฺ ษฺญญา เลือกใช้คำภาษาถิ่นได้ เพื่อให้ตัวละครมีลักษณะเป็นชนภาคใดจริงๆ เช่นคำว่า "บ่าว" "เต็น" "เคยย" "จั้งจั้ง" ฯลฯ

2.11 คำที่ทำให้เกิดจินตภาพ ไพพจฺรยฺ ษฺญญา ใช้ประกอบคำบรรยายเพื่อให้ผู้อ่านนึกจินตนาการเห็นภาพชัดเจนจนสามารถเข้าใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นเหมือนได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้น

ด้วย เช่น คำว่า หิวหู่ เยียบเย็น จะมัวช้า กลุมโคล่ เป็นต้น

2.12 คำที่มีความหมายแฝง ไพฑูรย์ รัชญา นำมาใช้เขียนเพื่อเพิ่มความอยากรู้อยากเห็น เพิ่มความตื่นเต้นในการอ่าน และเป็นการช่วยให้ผู้อ่านเก็บไปขบคิด เช่น ชื่อเรื่อง "ประตูลานที่ปิดไว้" "สีนาง" "ไม้เท้า" "แม่น้ำ" ฯลฯ

นอกจากการใช้คำประเภทต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ไพฑูรย์ รัชญา ยังใช้สำนวนโวหารแบบต่างๆ ในการเขียนเรื่องสั้นอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า ไพฑูรย์ รัชญา ใช้โวหารแบบต่างๆ ได้ดี ได้แก่ บรรยายโวหาร พรรณาโวหาร สาธกโวหาร อุปมาโวหาร และเทศนาโวหาร

การศึกษาศิลปะการใช้ภาษาในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา ทำให้เห็นว่า ไพฑูรย์ รัชญา เป็นนักเขียนที่สามารถสรรหาคำต่างๆ มาเขียนได้อย่างเหมาะสม สละสลวย ทำให้การสื่อสารความรู้ตักนิกคิดในเรื่องสั้นประสบความสำเร็จ

8. สังคมชนบทและทัศนะเกี่ยวกับชีวิตในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา

จากการศึกษาปรากฏว่า สังคมชนบทที่ผู้แต่งกล่าวถึง ส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบทภาคใต้ เป็นสภาพชีวิตการเป็นอยู่ของชาวบ้าน โดยสะท้อนภาพให้เห็นสภาพแวดล้อมธรรมชาติ อาชีพ ความเชื่อและค่านิยม ประเพณีวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาของชาวชนบท สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปรากฏการณ์จริงที่แปลกแตกต่างไปจากสังคมเมืองและชนบทอื่นๆ ผู้แต่งได้เคยสัมผัสและรับรู้มาก่อน แล้วนำมาเสนอในเรื่องสั้นเพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ และเข้าใจวิถีชีวิตและจิตใจของชาวชนบท เช่น การดำรงชีวิตแบบพึ่งธรรมชาติ หรือดิ้นฟ้าอากาศ การประกอบอาชีพที่สร้างรายได้น้อย การเชื่ออำนาจเหนือธรรมชาติ ความยากจนอดอยาก การดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของชีวิต การถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายทุน เป็นต้น ผู้แต่งแสดงทัศนะว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะตกอยู่ในสิ่งแวดล้อมหรือสภาพใด มนุษย์ยังคงมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่าของความเป็นคนเสมอ แต่ในความเป็นจริงเราังมีการแบ่งแยก ระดับของความ เป็นมนุษย์อยู่เสมอ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา ในรวมเรื่องสั้น 4 ชุดที่ดีพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ.2530-2537 จะเห็นได้ว่าผู้แต่งเสนอความรู้สึกนึกคิดตามโครงเรื่อง มีความสามารถในการเริ่มเรื่อง ดำเนินเรื่อง และจบเรื่องได้อย่างมีศิลปะ การสร้างตัวละคร บทสนทนา และจากมีความสมจริงช่วยให้เรื่องน่าอ่านสามารถดึงดูดความสนใจให้ติดตามอ่านเรื่องสั้นต่อไปจนจบ ผู้แต่งสามารถผูกปมปัญหาข้อขัดแย้งให้ตัวละครเป็นผู้แก้ไข ให้แนวคิดหรือประสบการณ์ให้ผู้อ่านใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

ในเรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา การเสนอภาพชีวิตความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม อาชีพ และความเชื่อของคนในชนบท ทำให้ผู้อ่านเข้าใจชีวิตและมองเห็นปัญหาของชาวชนบท เช่น ปัญหาของความยากจน ปัญหาโจรผู้ร้าย การกดขี่ข่มเหงของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ชาวชนบทมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา ครั้งนี้ ทำให้เห็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาพัฒนาการด้านศิลปะการแต่งเรื่องสั้นของไพฑูรย์ รัชญา และนักเขียนคนอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นหรือนวนิยาย เพื่อเปรียบเทียบภาพสะท้อนสังคมชนบทภาคอื่นๆ กับสังคมชนบทภาคใต้